

Okrajni ljudski odbor je sprejel sklep o volitvah novih odbornikov

V ponedeljek je OLO Celje sklical dvanajsto skupno sejo okrajnega zbora in zbora proizvajalcev. Odborniki celjskega okraja so se zbrali v dvorani Narodnega doma, da bi razpravljali o obširnem dnevnem redu, ki je obsegal 16 točk.

Dosedanje delo okrajnega odbora je bilo zelo težavno sprito obsežnosti tega voljenega organa. Dvorana Narodnega doma je bila ob skupščinah skoraj vedno polna, zato dostikrat razprave o posameznih vprašanjih niso bile tako pester in živahne kot bi bilo potrebno. Okrajni odbor je moral razpravljati o vseh mogočih problemih, ki zadevajo družbeno in gospodarsko življenje velikega okraja od splošnih do drobnih, za tak zbor skoraj nepremembnih malenkosti. Na vsakem takem zboru so bili dnevni redi razsežni in dostikrat je čas šli zborovalce, da so preko posameznih vprašanj šli hitreje, brez poglobitve v bistvo problemov. Okrajni ljudski odbor si je pomagal na ta način, da je za svoje seje pripravil tiskana poročila, ki so jih odborniki prejeli že na dom, da bi v razpravi lahko že pripravljeni povedali svoje mnenje. Toda teh vprašanj je bilo po navadi toliko, da se niso mogli podrobneje ustaviti ob njih.

Z ustanovitvijo komun in njih okrajne skupnosti se bo tudi to bistveno spremenilo. Gospodarsko močne občine bodo velik del nalog, ki jih je sedaj opravljal okraj preko velikega telesa voljenih odbornikov, opravljale same. Udeležba voljenih odbornikov na občinskih sejah bo prišla bolj do izraza, ker bodo ti odbori manjši, gibljivejši in ne bodo obravnavali celotnega področja našega okraja. Bodoče občine bodo združevale področja, ki so po gospodarski značilnosti bolj zaokrožena, zato bodo razprave povod konkretnjših, bolj življenjskih vzrokov. Doslej so morali odborniki s Kozjanskega razpravljati o razvoju hmeljarstva v Savinjski dolini, čeprav o tem niso mnogo vedeli, niti niso bili za ta problem zainteresirani.

V prvih točkah dnevnega reda je predsednik okraja tov. **Riko Jerman** v imenu odsotnega predsednika okrajnega iniciativnega odbora tov. Franca Simončiča poročal o pripravah za formiranje novih občin bodočega celjskega okraja.

Predsednik okraja tov. Jerman je seznanil odbornike s krajevnimi razmejitvijo bodočih občin v celjskem okraju, ki bo po reorganizaciji imel 13 občin. V zvezi s tem je predlagal odbornikom, naj bi izvolili nov okrajni ljudski odbor, ki naj bi štel 70 odbornikov okrajnega zbora in 70 odbornikov zbora proizvajalcev bodočega celjskega okraja. V bivšem šoštanjskem okraju naj bi izvolili v okrajni zbor 13 odbornikov, v zbor proizvajalcev pa 7.

V oba zbora bodo volilci izvolili svo-

je predstavnike po naslednjem ključu: V okrajni ljudski odbor bo izvoljen na vsakih 2650 prebivalcev po en odbornik, v zbor proizvajalcev pa na vsakega 502 proizvajalca v industriji po eden in na vsakih 6336 kmečkih proizvajalcev po eden odbornik. Ta ključ je določen na podlagi višine družbenega produkta.

V oba okrajna zbora bodo odborniki izvoljeni brez ozira na teritorialno razmejitve občin. Zgodilo se bo, da bosta po dve občini imele po enega zastopnika v skupini kmetijstva pri zboru proizvajalcev. Na primer: število prebivalcev v občini Vransko ni dovolj veliko,

da bi imelo svojega predstavnika v tem zboru, pa če bi bili vsi brez izjeme kmetje.

Volitve novih odbornikov bodo morale izvršiti tudi občine, razen občine Planina in Vransko, kjer število odbornikov ustreza številu prebivalstva. Ostale občine bodo imele v svojih ljudskih odborih naslednje število odbornikov: Celje bo imelo v Mestnem ljudskem odboru 42 odbornikov, Šoštanj 40, Zalec 40, Slovenske Konjice 35, Mozirje 35, Sentjur 35, Laško 30, Smarje 30, Kozje 25, Rogaska Slatina 25, Vojnik 25, Vransko 19 in Planina 15 odbornikov.

Celje se že pripravlja na svoj občinski praznik in proslavitev »Dneva vstaje«

Včeraj zvečer je bil na pobudo Mestnega odbora ZB NOV in SZDL celjske komune v Domu sindikatov koordinacijski sestanek zastopnikov celjskih športnih in telovadnih društev ter množičnih organizacij. Na sestanku so navzoči obravnavali priprave za občinski praznik Celja ter proslavitev »Dneva vstaje«.

Sklenili so, da bo na predvečer praznika mesta Celja t.j. 19. julija predvajana v mestnem parku partizanska drama »Raztrganci«. Na sam praznik bo dopoldne slavnostna seja Mestnega odbora ZB NOV in Ljudskega odbora mestne občine Celje, po slavnostni seji pa polaganje vencev na grobnici Narodnih herojev. Istočasno bodo ponesle vence na vsa spominska mesta šafete celjskih športnikov.

Na predvečer »Dneva vstaje« bo velika športna parada, v kateri bo sode-

lovalo okoli 4.000 športnikov in telovadcev, obveznikov predvojaške vzgoje in gasilcev. Paradi bo sledil tradicionalni štafetni tek moških in ženskih ekip celjskih sindikalnih organizacij, ki se bodo borile za pokal Mestnega odbora ZB NOV. Za tem bo v mestnem parku izveden kvaliteten kulturni program, ki ga pripravljajo delavsko prosvetna društva »Svoboda«. Istočasno bodo na okoljskih gričih zagoreli kresovi, na razvalinah Starega gradu pa bo veličasten ognjemet. Po kulturnem sporedu bo v mestnem parku veliko ljudsko rajanje. Na »Dan vstaje« bodo številne terenske in druge organizacije organizirale izlete v partizanske kraje. V dneh od 16. do 25. julija bo v izlozbah celjskih trgovskih podjetij urejena tudi razstava zgodovinskih dogodkov iz Narodnoosvobodilnega boja.

I. P.

Prebivalci laške in rečiške občine bodo proslavili občinski praznik

2. julija leta 1942 je revirska četa uspešno napadla rudnik Laško in prizadejala okupatorju veliko škodo, ter razorožila orožnike ter vermansa. Ta dogodek je veliko pripomogel, da se je narodnoosvobodilno gibanje v Laškem in okolici hitreje razplamelo.

V spomin na ta dan, praznujejo prebivalci laške in rečiške občine v soboto in nedeljo (2. in 3.) občinski praznik. Tudi letos bodo ta praznik svečano proslavili. Pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki obeh občin, je pripravil svečano proslavitev tega praznika.

Na predvečer bo v domu Partizana svečana akademija, naslednji dan pa bo proslava pred spomenikom, kjer bodo polagali vence pred spomenik. Patru-

lje ZB bodo ta dan obiskale partizanske kraje v okolici in položile cvetje na osamljene grobove.

Množične organizacije se za proslavitev občinskega praznika pridno pripravljajo. Pripravljalni odbor pa vabi vse, ki so na tem terenu med NOB delali kot aktivisti ali se borili v partizanskih vrstah, da se tega praznika polnoštevilno udeležijo.

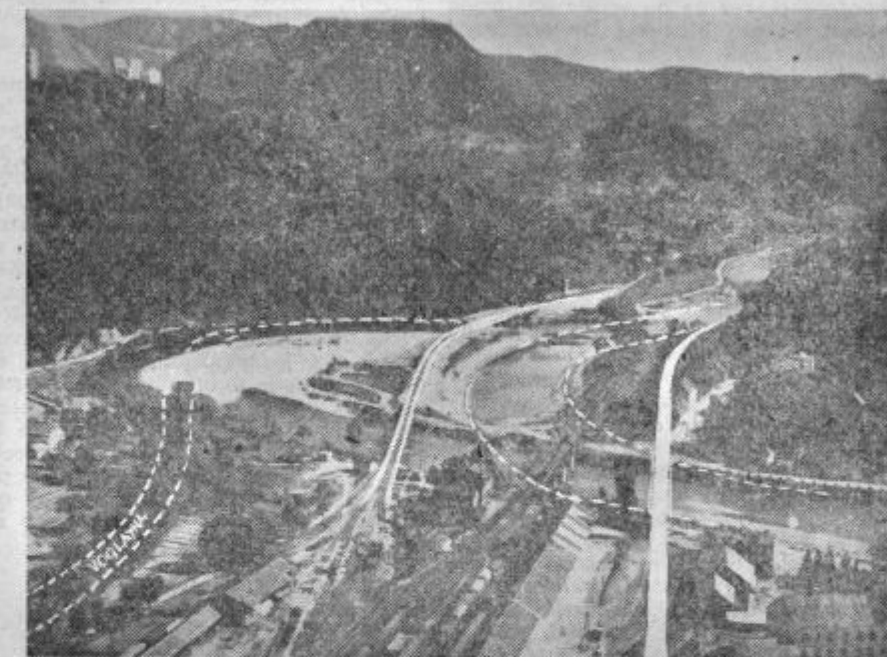

Spomenik žrtvam NOB v Laškem

V STRMCU BODO 4. JULIJA PRVIČ PROSLAVILI OBČINSKI PRAZNIK

Prebivalci Strmca se vneto pripravljajo, da bodo v okviru 10. obletnice osvoboditve čim lepše proslavili svoj prvi občinski praznik, ki bo 4. julija. Žrtvam fašizma in padlim borcev NOV gradijo krasen spomenik, ki ga bodo slovesno odkrili na občinski praznik. Pripravljajo pa tudi bogat kulturni spored, v katerem bodo sodelovali pionirski in osnovne šole iz Strmca, igralska skupina iz Socke, pevsko društvo iz Dobrne ter tamburaški orkester KUD »France Prešeren« iz Celja.

Šesta etapa regulacije Savinje bo letos končana

V to etapo spadajo vsa regulacijska dela Savinje od Polul do kapucinskega mostu, vključno s prestavitvijo železniške proge na levi breg bodoče struge. Na sliki je tudi zarisana bodoča struga Voglajne na levi, ki pa zaenkrat še ne bo urejena. Začrtana je tudi nova železniška proga, kjer že teče promet. S črtastimi črtami je zarisana bodoča struga in tok Savinje. Cesta na bregu, ki bo zvezala promet z Ulico XIV. divizije in celjsko postajo, tudi še ne bo letos urejena. Ta odsek pride v gradnjo drugo leto, ko bo postavljen tudi nov cestni most. (Slika celjskega ovinka z zraka je posnel Arnuš — Foto-klub — Beton).

Okrajni ljudski odbor je na zadnjem zasedanju razpravljal tudi o izvršenih delih pri regulaciji Savinje na celjskem ovinku. Z zadovoljstvom so lahko ugotovili, da je kljub težavam to delo lepo napredovalo in da je sedaj promet že deloma preusmerjen po novi progi in bodo v najkrajšem času lahko začeli z dokončnim utrjevanjem novega rečnega korita.

Nadalje so v poročilu navedli naslednje načrte za bodoče delo pri regulaciji: Še letos bodo končani načrti za VII. etapo, to se pravi za regulacijo reke od ovinka do izliva Sušnice ter istočasno tudi za preložitve Sušnice in Koprivnice. Voglajna dela še težave. Njen tok še ni raziskan, zato bo regulacija te tihe in zahrbtnje reke prišla na vrsto pozneje.

Ker je treba strugo Savinje v obeh etapah poglobiti za 180 cm, nastaja nevarnost za sedenji kapucinski most. Bilo bi seveda najidealneje, če bi lahko že letos postavili nov cestni most. Ker pa republiška uprava cest za enkrat še nima sredstev in bo most začela graditi šele prihodnje leto, bo treba kapucinski most za enkrat zavarovati z rečnim pragom. Zaradi tega bo tudi preložitve ceste na Bregu za enkrat odložena na prihodnje leto, brezpogojno pa je treba še letos porušiti tri manjše hiše na Bregu, ki ovirajo regulacijska dela, zlasti pa dela za desni mostni opornik, ki bo grajen istočasno z regulacijo struge.

Iz rečne struge je bilo doslej izkopanega nad 26.000 kubičnih metrov materiala, na izkop pa v letošnjem letu čaka še 70.000 kubičnih metrov. Za to

delo bi ob sedanjem stanju mehanizacije potrebovali 6 polnih mesecev. Ker pa je dela treba končati pred nastopom jesenskih vod, bo treba dobiti še najmanj dva do tri buldožerje za izkop. Tako bi na tem delu bilo pet buldožerjev in dva bagra. V skrajnem primeru, če ne bo mogoče drugače, pa bo treba prositi za pomoč vojaške tehnične enote, ki razpolagajo s takimi stroji. V najkrajšem času bo na regulaciji zaposlenih 80 novih delavcev.

Doslej je bilo za opravljena dela izplačanih 26 milijonov 79.000 dinarjev. Finančna situacija pri regulaciji je naslednja: Za nakup bagra in za regulacijska dela v strugi je bilo iz sredstev za odstranitev škode po poplavi izplačanih 55 milijonov 939.000 dinarjev. Za vsa dela letošnje etape je potrebno po predračunu 120 milijonov dinarjev. Doslej je bilo, za izvršena dela plačanih nekaj nad 26 milijonov, to se pravi, da za preostala dela potrebujemo še 95 milijonov dinarjev. Pri Zadrugi hranilnic in posojilnici v Celju je zagotovljenih 70 milijonov dinarjev posojila, iz vodnega sklada OLO in LOMO bo dotiranih 32 milijonov dinarjev, iz proračuna LOMO za načrte in meritve pa 2 milijona dinarjev, to se pravi, sredstva so v tem najbolj skromnem merilu zagotovljena.

Nevarnost ponovne poplave z izvršitvijo VI. etape še ne bo odstranjena. Zato je treba nemudoma nadaljevati s VII. etapo, ki bo trajala dve leti in bo terjala nadaljnjih 530 milijonov dinarjev. Ta odsek bo dolg 2 km in bo treba iz struge izkopati 450.000 kubičnih metrov materiala.

V Ločah so svečano praznovali občinski praznik

V nedeljo, dne 19. junija so v Ločah že tretjič slavili občinski praznik. Vsi vaščani in borci so se spominjali dni, ko je ta kraj napadla slavna Serčerjeva brigada natanko pred 11 leti. Napad je v celoti uspel, saj je brigada minirala v Lipoglavu železniški predor in zasedla nemško postojanko v Ločah. V teh dneh je bil izbran tudi prvi odbor OF in ustanovljena mladinska organizacija v Lipoglavu. Ta dan je zapisan v analih NOB in zato je bil tudi izbran za občinski praznik.

Že na večer pred praznikom je bila akademija, na kateri so nastopile razne pionirske in mladinske organizacije ter folklorna skupina.

Zgodaj zjutraj je poljčanska godba na pihala oznanila vaščanski praznik in od takrat je bilo v tej majhni, lepo okrašeni vasi kakor v panju.

Zjutraj je bila svečana seja občinskega ljudskega odbora. Nato je bila svečanost pred spomenikom padlim borcem, ki je bila zelo dobro obiskana, saj se je zbralo več sto ljudi iz vse občine.

Takoj zatem pa so se mnogi udeležili odkritja spominske plošče dvema neznanim junakoma Serčerjeve brigade v Suhadolu.

Popoldne je imela godba na pihala iz Poljčan koncert, kmalu zatem pa je bil velik nastop telovadcev »Partizana« iz Loč in Slovenskih Konjic.

F. P.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE PADLIM DIJAKOM V ZALCU PRELOŽENA

Zveza borcev Zalec je sklenila odkriti spominsko ploščo vsem padlim dijakom žalske gimnazije, ki so izgubili svoja življenja med NOB. Otvoritev je bila predvidena za 3. julij, zaradi tehničnih ovir pa bo svečanost preložena na poznejši čas — to je ob pričetku novega šolskega leta.

Pripravljalni odbor

Nenadomestljiva izguba

Branko Ivanuš se je smrtno ponesrečil

Vso našo državo je 19. junija pretresla žalostna vest, da se je v Parizu ob preizkušnji nekega francoskega letala smrtno ponesrečil Branko Ivanuš. Ta žalostna vest je tudi v Celju nemilo odjeknila, zlasti med celjskimi športnimi letalci, saj je bil pokojnik njihov učitelj, voditelj in veliko pripomožek za razvoj športnega letalstva v našem mestu.

Branko Ivanuš se je rodil leta 1919. Študiral je v Mariboru, pozneje na gradbeni fakulteti v Ljubljani. Ob izbruhu druge svetovne vojne se je takoj vključil v osvobodilno gibanje. Razne sabotažne akcije na železnici so bile njegovo delo. Že leta 1941 je postal član partije. Decembra 1942 je bil aretiran. Tedaj je bil v Centralni tehniki CK KPS, Italijani so ga pošiljali v razna taborišča. Končno je bil leta 1944 izpuščen na posredovanje RK Slovenije. Takoj je spet odšel v partizane in bil med vodilnimi organizatorji službe državne varnosti. Poleg svoje odgovorne službe v Sekretariatu za notranje zadeve, je bil ves vnet za napredek Ljudske tehnike, posebno še športnega letalstva. Bil je tudi odlični strelec, saj je dobil naslov mojstrastrelca.

Branko Ivanuš je bil svetnik državnega sekretariata za notranje zadeve

LRS, rezervni podpolkovnik, nosilec spomenice 1941, podpredsednik Svetovne letalske zveze, predsednik letalske zveze Slovenije, član Glavnega odbora Ljudske tehnike, itd. Bil je odklovan z Redom zaslug za narod II. stopnje, z redom dela II. stopnje in Redom hrabrosti.

Branko Ivanuš je bil zet našega ljudskega poslanca, člana Izvršnega sveta FLRJ tov. Franca Leskoška-Luke. V Celju smo ga dostikrat videli, največkrat pa v letalu nad našim mestom. Dostikrat je prihajal med celjske športne letalce in jim vedno pomagal v vseh pogledih.

Smrt je našel prav takrat, ko je preizkušal francosko letalo ob proslavi 50-letnice letalstva v Parizu. Vzroki nesreče še niso znani.

Ob tem žalostnem dogodku so njegovi soprog Hedi, tov. Leskoška, in njegovi soprogji sporočili sožalje maršal Tito, tov. Edvard Kardelj, mnogi drugi visoki voditelji, številne organizacije in klubi širom naše države.

Posmrtno ostanke Branka Ivanuša so prepeljali v sredo iz Pariza v vojnem letalu. Državni pogreb je bil včeraj v Ljubljani.

Skrb za pravilno prehrano delovnih ljudi mora biti skrb celotne družbe

Pretekli teden je bila pod vodstvom sekretarja tov. Pelka Cvetka seja komiteja ZKS celjske komunice. Na dnevnem redu je bila razprava o problemih družbene prehrane.

Ugotovili so, da je ljudska oblast posvečala v zadnjih letih mnogo skrbi splošnemu dvigu življenjske ravni celjskega prebivalstva. Mesto je bilo urejeno in Celjani so dobili številne nove komunalne, gospodarske, kulturne in ostale objekte: urejen vodovod, kanalizacija, ceste, razsvetljava, nova stanovanja, novo moderno gledališče itd. Lahko trdimo, da je sedaj Celje eno najlepših in najbolj urejenih mest. Vse to seveda ugodno vpliva na razpoloženje prebivalcev, ki so na svoje mesto in njegove lepote ter urejenost upravičeno ponosni. Vendar pa smo pri vseh doseženih uspehih zanemarili eno važnih vprašanj, ki pa zadeva neposredno na življenjsko raven naših delovnih ljudi. — To je ureditev gostišč za družbeno prehrano odn. delavsko uslužbenških restavracij.

V Celju živi namreč po podatkih Okrajnega sindikalnega sveta in Goštinske zbornice okoli 2.500 delavcev in uslužbencev, ki se hranijo v gostinskih obratih, ali pa si hrano priprav-

ljajo sami. Zmogljivost teh obratov pa na žalost trenutno zadovoljuje le okoli 1.200 delavcev in uslužbencev, dočim je približno enako število zaposlenih ljudi še vedno odvisnih od tega, kar si pripravijo v naglici sami. Da je taka prehrana lahko zelo enolična, nesmotna in zdravju človeka prej škodljiva kot koristna, ni treba posebej poudarjati. Čeprav so vodstva mnogih celjskih podjetij deloma že pripomogla k pravilnejši prehrani svojega delavstva z delitvijo toplih obrokov, se še vedno kaže nujnost po ureditvi redne celodnevne izdatne pa vendarle cenene prehrane delovnih ljudi. Zaradi tega je komite ZKS celjske komunice vprašanje ureditve gostišč za družbeno prehrano postavil na ostrino. Sklenili so, da bodo predlagali Ljudskemu odboru mestne občine Celje otvoritev dveh delavsko-uslužbenških restavracij v delavskem središču Gaberje, in sicer v sedanjih gostilni »Pri tovarni« in restavraciji »Svoboda«. Obe gostišči bi lahko v celoti zadovoljili tamkajšnje delavstvo in nameščenice. Prav tako pa je v načrtu otvoritev delavsko uslužbenške restavracije v središču mesta, v kateri se bo lahko hranilo okoli 150 do 200 delavcev in uslužbencev. I. P.

Čas bi že bil, da se tudi v Celju ukine prodajanje krvi

Ze pred dvema letoma sta pričela v Celju RK in transfuzijska postaja z zbiranjem prostovoljnih krvodajalcev, ki naj bi zamenjali dotedanje plačane krvodajalce. V Celju je prebivalstvo kljub naporom organizacije RK doslej pokazalo le malo zanimanja za to plemenito akcijo.

Letna skupščina Mestnega odbora RKS je v aprilu t. l. sklenila, da se v Celju postopoma ukine krvodajalstvo proti plačilu za potrebe transfuzijske postaje celjske bolnišnice. Naša organizacija je, žal, v Sloveniji zadnja, ki je ta sklep začela uveljavljati. V vseh drugih večjih okrajih je plačevanje krvi bilo že lansko leto odpravljeno.

Pri dosedanjih akcijah RK v Celju je bilo opaziti, da je pri oddaji krvi prostovoljce odigravalo odločilno vlogo dejstvo, da morajo delavci zaradi oddaje krvi prekinjati delo v podjetjih, biti tešči do poznih ur in se potem fi-

zično oslabiljeni ponovno vračati na delo. Brez dvoma bomo imeli tudi v Celju več prostovoljnih krvodajalcev, če bo tudi naše mesto sledilo zgledom Ljubljane, Maribora, Jesenice in Gorice, kjer dovoljujejo podjetja prostovoljnim krvodajalcem na dan oddaje krvi dela prost plačan dan.

Znano je, da se je zdravljenje s pomočjo transfuzije krvi v sodobni medicini pokazalo kot eno izmed najuspešnejših sredstev pri celji vrsti bolezenskih primerov. Zato bi bilo prav, da bi OLO in LOMO v Celju ponovno prikazala zboru proizvajalcev pomen krvodajalske službe ter predlagala, da izglasuje priporočilo vsem gospodarskim organizacijam, da v bodoče nudijo vso pomoč RK pri zbiranju krvi. Pomoč pa bi bila predvsem v tem, da odobre delavcem in nameščenicam na dan oddaje krvi dela prost plačan dan.

Domovi onemoglih pri nas niso več strah

Pod šaleškim starim gradom leži na hribčku, posajenim s sadnim drevjem, lepa starinska stavba — dom onemoglih. Na dvorišču so ležalniki, na katerih počivajo starci in starke. Med njimi naltim tudi na mlad obraz, ki nemo strmi vame. Paraliza mu je izpila malodane vse življenjske sokove. Pred vhodom sedi na klopi slepec.

Prijazna bolničarka Helena me popelje v notranje prostore. Vseposvoda vlada izreden red in čistoča. Ogledam si dnevne sobe, spalnice, pralnico, kopalnico in kuhinjo. Kuharica mi pove jedilnik: vse dni v tednu goveja juha z mesom, enkrat tedensko pa tudi svinjsko meso.

V prvem nadstropju naletim spet na stini slepce, na verandi pa vidim presti ženo, ki je brez nog. Vsi ti invalidi so kar dobro razporejeni, saj uprava tako lepo skrbi zanje.

Zvonec naznanja večerjo. V lično urejeni obednici razdeljujejo mlečni riž. S krevasjotimi koraki prihaja nad 40 starcev po svoje obroke. Nekaj je tudi takih, ki sploh ne morejo s postelje in tem postrežejo v sobi. Občudoval sem postrtovalnost in potrpežljivost bolničarke Helene. Neprestano jo kličejo — zdaj sem, zdaj tja.

Po večerji se starčki dobre volje vračajo — eni v postelje, drugi na sprehod, nekateri pa še posejedo pred domom in čitajo knjige ali časopise. Zelo so zadovoljni z redom, hrano, snago in nego. Brez dvoma zasluži tudi vse priznanje upravnika tov. Strbenkova. Včasih jim je res nekoliko dolg čas in si žele obiskov. Kar pozabiti ne morejo pionirjev, ki so jih lani obiskali in jim zapeli nekaj pesmi.

Zahvalil sem se postrtovalni Heleni,

Nesmotna okvara hišnih sten

Skoraj nemogoče je v naprej določiti, kje bo kdaj treba prebiti neko steno za napeljava telefona ali luči in tako naknadno nastajajo na stenah okvare. Vendar pa je mogoče te okvare tako popraviti, da so popolnoma ali skoraj popolnoma nevidne. Zato je treba samo smisla za lepo in dobre volje, pa nekoliko barve seveda. To se v Celju, kjer je bilo v zadnjih letih popravljenih nešteto pročelij, dosledno zanemarljivo. — Poglejmo staro sodnijo, ki je pred vojno trideset let kazala rebra in kazila trg. Lepo je bila popravljen, da izgleda kot nova. Toda na vogalu ulice do Trga mučnikov so vzdali nek razdelilnik med popraviteljem, šele po popravilu pa so potegnili napeljava do prvega nadstropja in seveda posteno pokvarili omet (kar je pri takem delu sicer nelogično), niso pa poskerbeli, da bi bele sadrine lise prepletkali s temeljno barvo pročelja in vse zgradbe. — Na Mariborski cesti je

bila odprta nova lekarna. Jasno, da tako podjetje potrebuje telefon. In napeljava so ga kar po gladko in enobavno pleskali steni in žico pritrdili, kakor je pač potrebno, toda nikomur ni padlo na um, da bi poškodovano steno popleskali. — Še več takih primerov bi lahko našli, saj se širijo po vsem Celju, tako da bo kmalu spet vse »pisano«. F. B.

POŠTNI NABIRALNIK NA STAREM GRADU

Preteklo nedeljo (8. maja) sem bil na Starem gradu. Obisk je bil lep, tudi skromen bifé že posluje. Med obiskovalci je bilo več Zagrebčanov in Mariborčanov, ki so vsi kupili lepe razglednice — žal pa na Gradu ni poštnege nabiralnika. Predlagal bi poštni upravi, da namesti na Starem gradu v bližini bifeja poštni nabiralnik — bife pa naj prodaja znamke.

Saj bo plačal potrošnik

Letos spomladi je podjetje »Potrošnik« iz Celja naročilo pri »Agroproizvodu« iz Zagreba 290 steklenic marmelade. Marmelado je po dispoziciji »Agroproizvoda« dostavilo proizvodno podjetje »Budimka« iz Požege. Nekam čudno se sliši, da naroči grozist tako malo količino pri drugem grozistu, ne pa direktno v tovarni, kjer bi lahko dobil isti proizvod več kot za 4 odstotke ceneje.

»Budimka« je blago dostavila in izstavila račun, ki ga je »Potrošnik« plačal. Zaračunali so steklenico marmelade po 172 din, dočim bi morali plačati »Agroproizvodu« steklenico po 180 din, torej za posredovanje 8 din po steklenici ali več kot 4 %.

Ker sta bili pogodbeni stranki »Agroproizvod« in »Potrošnik«, je seveda prvi tožil drugega za kupnino. Pri predhodnih opominih sta stranki ugovorili, da je proizvajalec dobil svoje plačilo po 172 din za steklenico. »Agroproizvod« je sicer tožil za celo kupnino, katere glavni del pripada proizvajalcu, »Budimka«, ki je denar za svoje proizvode že dobil, le da ne preko posredovalca, ampak direktno.

Kakor koli to zadevo sedaj obravnavamo, šlo je torej le za zaslužek posredovalca po 8 din pri steklenici, kar znese pri 290 steklenicah 2.320 din. Podjetji sta še dopisovali med seboj in je nerazumljivo, da se dve grozistični podjetji ne moreta sporazumeti za 2.320 din, ampak se morata pravdati.

Stroški so znašali:	
taksa	5.000.— din
potni stroški posebnega zastopnika	
pri razpravi pa	3.012.— din
Skupaj:	8.012.— din

Poleg tega je razprava trajala 1 uro in pol in je tam bilo navzočih 6 oseb.

Nehote se vprašamo, kam vodi tak način trgovanja? Stroški pravde so več kot 2-krat višji od vsote, za katero dejansko gre. Formalistično se da sicer govoriti, da gre za več, to je za celo kupnino, da gre za principe itd., vendar je šlo v bistvu za 2.330 din.

Vsiljuje se nam misel, da takim podjetjem ne gre za to, da bi koristila ljudem, ampak le za njihove dobičke.

V takih primerih izgleda, da je gesto nekaterih naših podjetij še vedno: »Saj bo plačal potrošnik!« Ta pa gotovo tak način »trgovanja« ostro obsoja.

BARVE, BARVE...

TOVARNA ORGANSKIH BARVIL V CELJU KRIJE ŠELE 22 % POTREB PO BARVILIH V DRŽAVI

Pocenitev tekstilnega blaga pri nas je prav gotovo v veliki meri odvisna od razvoja edine domače tovarne organskih barvil, ki danes krije pravzaprav šele neznamenit odstotek vseh potreb v državi. Zato pa se naši tekstilci upravičeno zavzemajo za to, da bi celjska tovarna organskih barvil čimprej količinsko dvignila svojo proizvodnjo. Med tekstilci so največkrat tudi neupravičene kritike, ki lete na proizvajalca — Tovarno organskih barvil, češ, investicije, odnosno kredite dobiva, barv pa naši tekstilni industriji še vedno primanjkuje.

Niti tekstilec, niti potrošnik, ki nepoučen godrnja nad dejstvom, čemu proizvajamo pri nas še tako malenkostne količine barvil in trošimo za namestke tako dragocene devize v inozemstvu — ne bi krivil po-

žrtvovalnega delovnega kolektiva Tovarne organskih barvil v Celju, če bi malo boljše pogledal v proces njihove proizvodnje in se malo dlje pomudil pri ljudeh, ki noč in dan delajo v treh izmenah.

Prvo opravilo za kolektiv je dejstvo, da je Tovarna organskih barvil v Celju dejansko šele v razvoju in si proizvodne naprave šele sproti gradi. Drugi vzrok nezadostne proizvodnje je v tem, ker izdelava organskih barvil spada med najkompliciranejša postopke, ki zahtevajo izredno dolgo in intenziven študij. Glavni vzrok pa bo prav gotovo pomanjkanje denarnih sredstev, ko se tovarna ne more tako hitro razviti, kot bi bilo potrebno. (Investicije in krediti so sprito potreb — kaplja v morje.) Z lanskim kreditom so dovršili komaj ono, kar je bilo predlani začeto. Lani pa so imobilizirali nekaj milijonov, kar je tudi občutno prizadejalo proizvodnjo in hitrejši napredek. Sicer imajo vsi merodajni forumi dovolj razumevanja za potrebe kemične industrije, vendar imajo danes sprito gospodarskih potreb prednost one kemične tovarne, ki so v zvezi s kmetijsko proizvodnjo.

Tovrstna kemična industrija je pri nas še zelo mlada, saj še pred drugo svetovno vojno v Jugoslaviji sploh ni bilo tovarne, ki bi izdelovala organska barvila za tekstilno, usnjarsko ali sorodno industrijo. Komaj borih 7 let je od tega, ko so se naši vodilni ljudje odločili zgraditi na domačih tleh tovarno, ki bi zalagala z barvili našo tekstilno, usnjarsko in drugo industrijo.

Vse od tega časa smo organska barvila uvažali iz zamejstva. Kmalu po osvoboditvi pa so se pri nas začela dela za izdelavo organskih barvil v laboratorijskih industrijskega znanstvenega inštituta LRS. V tem času se je v laboratorijskih delah šele na tehnoloških postopkih in izdelavi načrtov. Proizvodnja na polindustrialni aparaturi je že začela v poskusnem obratu v Podgradu pri Ljubljani z izdelavo žveplenega črnega barvila leta 1949. In nekako v istem času so začeli v Celju s prvimi gradbenimi deli za tovarno organskih barvil. Vzoredno z delom poskusnega obrata v Podgradu so pričeli rasti prvi proizvodni objekti Tovarne organskih barvil v Celju. Čeprav brez izkušenj v delu te vrste, so se mladi strokovni kadri z vso vnemo lotili dela.

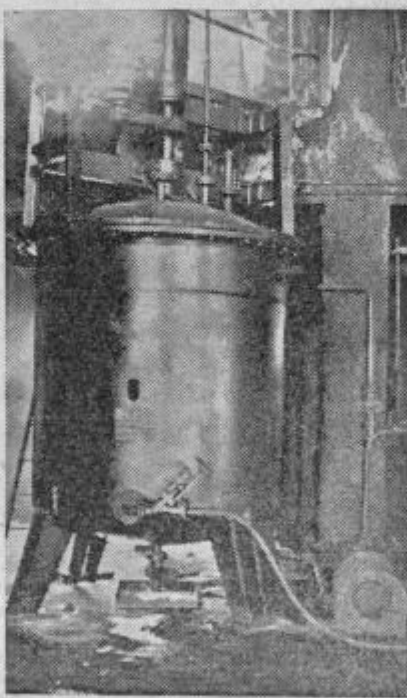
Uspešno jim je, da so korak za korakom osvajali komplicirane postopke izdelave organskih barvil in drugih organskih kemikalij.

Leta 1952 je celjska Tovarna organskih barvil že začela prevzemati posamezne faze izdelave žveplenega črnega barvila in postopoma osvajati izdelavo drugih barvil. Leto pozneje se je obrat v Celju osamosvojil in ločil od poskusnega obrata v Podgradu. Tovarna je v tej dobi proizvajala že naslednje izdelke: žvepleno črno, modro in sivo barvilo, redukcijsko olivno, rjavo in več olivnosivih barvil, solno kisline, natrijev tiosulfat, sredstvo proti moljem in drugo.

V bližnji bodočnosti name-rava tovarna zaključiti celo paleto osnovnih nijans iz grupe žvepljenih barvil, obenem pa že pristopa k proizvodnji a z o barvil, ki se pod nazivi direktna, kislina in krom barvila množično uporabljajo za barvanje vseh vrst tekstilnih tkanin in usnja. Obenem pa se pripravljajo tudi projekti za proizvodne objekte, kjer se bodo ta barvila izdelovala v takih količinah, da bo možno z njimi kriti vse potrebe v državi.

Trenutno Tovarna organskih barvil v Celju krije približno 22 % vseh potreb po organskih barvilih, ki jih potrebuje jugoslovanska industrija. Količinska proizvodnja barv je letos za 120 % večja od lanske. V zadnjih petih mesecih letošnjega leta so napravili približno 20 ton več barvil kot v vsem lanskem letu. In v zadnjem času je tovarna kot novost osvojila še žvepleno rumeno barvilo, oranžno in kurint rjavo barvilo, ki ga bo te dni začela množično proizvajati. Od kemičnih sredstev pa je kot vzoredne produkte proizvodnje kemičnih barvil začela z izdelavo dinitrofenola (ki se uporablja v lesni industriji za impregnacijo, v poljedelstvu pa kot škropivo) ter dinitroklorbenzola, ki se uporablja za omeščanje gume.

Ce bo šel razvoj Tovarne organskih barvil v Celju v tej smeri dalje, če bo neumorni delovni kolektiv s strokovnim vodstvom na čelu še nadalje vzdržal težke preizkušnje borbe na izpopolnitvi tovarne in — glavno če bodo finančna sredstva tu — potem naši tekstilci ne bodo več dolgo jadikovali: barve, barve!...

kjer se bodo ta barvila izdelovala v takih količinah, da bo možno z njimi kriti vse potrebe v državi.

Trenutno Tovarna organskih barvil v Celju krije približno 22 % vseh potreb po organskih barvilih, ki jih potrebuje jugoslovanska industrija. Količinska proizvodnja barv je letos za 120 % večja od lanske. V zadnjih petih mesecih letošnjega leta so napravili približno 20 ton več barvil kot v vsem lanskem letu. In v zadnjem času je tovarna kot novost osvojila še žvepleno rumeno barvilo, oranžno in kurint rjavo barvilo, ki ga bo te dni začela množično proizvajati. Od kemičnih sredstev pa je kot vzoredne produkte proizvodnje kemičnih barvil začela z izdelavo dinitrofenola (ki se uporablja v lesni industriji za impregnacijo, v poljedelstvu pa kot škropivo) ter dinitroklorbenzola, ki se uporablja za omeščanje gume.

Ce bo šel razvoj Tovarne organskih barvil v Celju v tej smeri dalje, če bo neumorni delovni kolektiv s strokovnim vodstvom na čelu še nadalje vzdržal težke preizkušnje borbe na izpopolnitvi tovarne in — glavno če bodo finančna sredstva tu — potem naši tekstilci ne bodo več dolgo jadikovali: barve, barve!...

Splošno gradbeno podjetje

„STAVBENIK“

CELJE, Lava 4 telefon št. 26-18

sprejme večje število zidarjev, gradbenih delavcev in pleskarjev za gradbišča v Celju

Plača po tarifnem pravilniku oziroma po učinku, zunanjim delavcem plačamo tudi terenski dodatek

Sekretariat

Starši, ne kvarite otroku počitnic, ker jih potrebuje

To nesrečno izpričevalo! Enim družinam prinese toliko veselja in ponosa, drugim pa mnogo jeze, trpke žalosti, razočaranja in obupa. Največji revež v tej »tragediji« pa je otrok sam. V hiši je vik in krik in neredki so primeri, da otrok iz strahu pred kaznijo celo pobegne od doma. Nikakor ne zagovarjam tistih »talentiranih lenuhov«, ki so vse leto lenarili, zadnji mesec pa pritisnili, ko je bila njihova usoda pravzaprav že zapečaten. Vendar tudi za te ni na mestu tepež ali grožnja: »Smrkavec, boš se pa v počitnicah učil«. Saj ste jih imeli med šolskim letom pred nosom, saj ste videli polletni izkaz, ki vam je že moral naznačiti, kakšen bo približno zaključek. Večja strogost, pozornost in doslednost med šolskim letom bi bila vsekakor bolj na mestu, kot pa da zdaj, ko je nesreča že tu, izmišljate svojemu otroku najstrožje kazni. Dvakrat napaka pa je, da netaletrantnemu otroku, ki je med šolskim letom izčrpal vse svoje skromne sposobnosti ob predložitvi izpričevala, »berete levite« ali ga celo kaznujete.

V zvezi z zaključkom letošnjega šolskega leta sem bila priča mnogih razburljivih scen, ko so starši pregledovali spričevala svojih otrok. Tretješollec N. je prinesel slabo oceno iz angleščine, drugi predmeti so bili dobri in prav dobri. V hiši je bilo razburjenje in najrazličnejši priimki so polnili ozračje: smrkavec, da veš, vse počitnice se boš učil in tudi na taborjenje te ne bomo pustili! Nisi bređen, da te hranimo in oblačimo. Slavko je jokal ob štedilniku in iskal vsaj v materinih očeh zaslonbe. S šibkim glasom je ugovarjal, češ, da je delal, kolikor je le mogel, in da mu angleščina pač ne gre in da ni lenuh, kar kažejo druge dobre ocene. Nič ni zalego — tudi mati se ni omeščala. Oče je trdno vztrajal: ne boš šel na taborjenje.

Pri družini P. imajo prvošolko. Izredno talentirano dekletce — prineslo je prav dober uspeh. In spet je bil ogenj v strehi. Čemu ne odlika, ko smo se pri znanjih že hvalili z njo. Smrk-lja grda, kar pojdi v šolo odpovedati letovanje na morju. Nisi ga zaslužila.

Priča tega razburjanja je bil slučajno delavec X, ki mu hčerka že drugo leto sedi v II. razredu gimnazije. Komaj, komaj je zvozila to leto s popravnim izpitom. Pa je tolažil Manjo in njena roditelja: Veseli bodite in ne karajte otroka, če ni odličnjak. Jaz bi bil presrečen, če bi mi otrok prinesel zadostni uspeh. Toda mati ni hotela poslušati te tolažbe, gonila je svojo dalje in omenjala vse prednike in sorodnike, kako so prinašali domov odlična spričevala, to dekletce pa da jim »dela sramota«.

Pri družini L. je oče pretepel svojega četrtšolca, ki je prinesel tri negativne ocene in bo moral razred ponavljati. Vsa leta se je Tonček zelo teško učil in že v osnovni šoli komaj lezel naprej. Roditelji preceñjujete njegove umske sposobnosti in ga silita naprej. »Če ne bo šlo zlepa, bo šlo zgrda — pravi oče. Do velike mature pač

moraš priti. Kar ne zmore talent, zmora pridnost. Tonček je delal, res delal med letom, toda tako težko se uči. Ali ni nesmiselno, da ga starši silijo v višjo gimnazijo. Nadarjen ni posebno, pomoči doma mu ne morejo nuditi, inštruktorja mu ne morejo plačevati — priganjanje pa spet ni vse. In vsako leto je Tonček za zaključek šolskega leta tepen.

Sklepov kot »se boš pa vse počitnice učil« na srečo starši ne uveljavijo vedno. Poznam pa primere, da so starši le uresničili sklep, da njihov otrok ni nikamor šel na počitnice in da so ga pošteno med počitnicami izkoristili doma na posestvu ali kjerkoli. To pa ni prav. Če namreč hočemo, da bo otrok v novem šolskem letu bolje uspeval, si mora prvo odpohiti in se zadostno razvedriti. Potem bo lahko novo šolsko leto začel z veseljem. Učenec pa se šole lahko veseli samo tedaj, če smo pustili, da je za nekaj časa pozabil nanjo. V tem je pravzaprav poglavitni smisel šolskih počitnic in vsakega odmoru.

Starši pa smo že taki, da želimo, da bi bili naši otroci v vsem odlični in dovršeni. S temi svojimi željami pa mučimo in preganjamo uboga otroka in dostikrat niti ne opazimo, da nam otrok usled preobremenjenosti bleedi in hira. Za svojo osebo imam pač raje zdravega, rdečeličnega dijaka kot pa bledikavega odličnjaka s preobčutljivimi živci. Nikjer namreč ni pravila, da ravno odlični učenci dorastejo v izredne, fenomenalne ljudi.

Vsekakor sem zagovornik tistih staršev, ki pravijo, da ponavljanje učne snovi med počitnicami tudi odličnjakom ne škoduje. Res je, šola bi vam vedela najraje povedati, koliko otroci v treh mesecih pozabijo. Zato naj otroci le ponavljajo, toda ne dolžnostno, ne šolsko in ne pod pretnjo. Določite recimo en dan v tednu za ponavljanje tistega predmeta, pri katerem je vaš otrok »šepal«. Vsi ostali dnevi pa naj bodo — njegovi. Veselja, iger, zabav in vsakovrstnega, zdravega razvedrila pa mu nikdar in nikjer ne krajšate — dovolite mu veseliti se, kot bi bil odličnjak — pa bo novo šolsko leto gotovo uspešnejše. Ničesar me bolj ne gane, kot če vidim otroka, ki žalostno gleda skozi okno na svoje vrstnike, ki se igrajo na dvorišču, sam pa je kljub počitnicam priklenjen k knjigi. Dostikrat je ta domača šola bolj moreča od prave v šolskem poslopiju. Pаметni starši bodo zato svojemu otroku pač privoščili lepe počitnice, če jih je zaslužil ali ne — rabi jih vsekakor...

USPELA PRIREDITEV NA GOMILSKEM

Ob zaključku šolskega leta so se učenci osnovne šole na Gomilskem predstavili občinstvu, ki je skoraj napolnilo dvorano sindikalnega doma, z igrano v treh dejanjih »Palčki«. Prireditev je bila na dokaj visoki ravni, nastopajoče pa je treba pohvaliti, da so tako gladko obvladali obširni tekst.

„GORILA“

Iz zaprtega vozila, ki nas je prepeľalo v kazensko taborišče, mi je nekdo pomogel s takim sunkom, da sem se po vseh štirih zaprl po ostrim pesku. Dlani so mi krvavele v drobce-nih kapljicah in skčele me je tudi po kolenih. Pa kaj to! Kruh! Kadar gre za kruh, so take tegobe malenkost. Kje je moj kruh?

V škatli, ki je v njej nekoč nekdo nekje kupil čevlja, sem nosil nekaj rezin posušenega kruha, ki sem ga kakor največji zaklad stiskal pod pazduho. Naglo sem se ozri: esesovec je pravkar s krepko brco razbil škatlo. Po

obraza, ki je očitno prevzemal pošljko človeške robe in pri tem ponorelo brca, da so se sestradični skeleti kotilili po tleh ko otroške lutke.

— Kakšen človek! — me je prešinilo s studom. Obličje neandertalca... Ne! Neandertalec, ki sem ga videl na slikah v knjigah, napravlja vtis živalske krotkosti, s tega obličja pa odseva človeška okrutnost. Ta orjak s bikovskim tilnikom, dolgiimi lahtmi, velikanskimi šapami... Besi! Orjaška gorila! Kogar ta dobi v pest...

Nagonsko sem se sklonil za gručo sojetnikov in že so se mi oči zopet pasle

raztresenih drobtinah so planili sojetniki, ki so bili hitrejši in manj občutljivi za brce ko jaz. Bil sem ob svoj zaklad.

Iz otožnih občutkov, še bolj pa s tal me je naplo spravilo diuje vpitje. — Los, los, svinje, los! — so se drli esesovci, ko obsedeni. Vse pa je previpjal ogromen esesman, odrurnega

po skorjicah razmetanega kruha. Nekdo se je sklonil za prelomljeno rezino. »Gorila« ga je v hipu podrl z brco, mu stopil za vrat in ga premlatil do nezavesti.

To je bilo prvo srečanje z »gorilo« — človeško zverjo.

Potem smo ga srečavali tri mesece dan na dan pri odhodu in povratku na

Režiser celjskega gledališča tov. Branko Gombač v Angliji

Ko sva v februarju s tovarišem Brankom Gombačem gledala v celjskem gledališču uprizoritev »Hamleta«, sem ga mimogrede vprašal, kako to, da še ni v Londonu, kamor bi moral že oditi. Zalostno mi je odgovoril, da je naletel na nerazumevanje pri nekaterih, upa pa, da bo kljub temu kmalu videl Anglijo in njena gledališča. In res, v začetku meseca marca je odpotoval v Anglijo.

Pred kratkim je imel tov. Gombač intervju z dopisnikom Radia Bristol, iz katerega posnemamo naslednje:

Prvi mesec študija v Bristolu je bil tov. Branko Gombač gost tamkajšnjega direktorja in režiserja Theatre Royal — Old Vic, Johna Moodyja. Poslušal je predavanja na univerzi v Bristolu na oddelku za dramo s področja Shakespearovih uprizoritev, prisostvoval praktičnim vajam v dramski šoli Old Vic, prav tako vajam v gledališču in si tudi ogledal v tem gledališču več predstav. Theatre Royal je eno najstarejših in najlepših gledališč v Angliji, ki ima edino tudi svoj dramski studio. V Londonu si je režiser tov. Gombač ogledal okoli 20 predstav iz modernega repertoarja in 12 predstav iz repertoarja Shakespearovih del. Zelo pohvalno se je izrazil o Shakespearovih uprizoritvah v Old Vicu v Londonu in Bristolu.

Obe gledališči se odlikujeta pri vseh Shakespearovih predstavah s silno skromno sceno, kar na kontinentu ni v navadi.

V londonskem Old Vicu je bila letošnja najboljša uprizoritev »Kral. hotete« in pa oba dela »Henrika IV.«.

Od ostalih gledališč je obiskal gledališče v Stratfordu, rojstnem mestu Shakespeara, kjer je prisostvoval dvema predstavama iz Shakespearovega repertoarja, in sicer »Na sv. Treh kraljev« in »Konec dober, vse dobro«. Predvsem se je pohvalno izrazil o prvi komediji, v kateri sta igrala glavno vlogo znana filmska igralca Vivien Leigh in sir Laurence Olivier. Prisostvoval je tudi številnim vajam v televizijskem studiju za dramo »Romeo in Julija«.

Nedvomno bo študij v inozemstvu koristil tovarišu Branku Gombaču in s tem tudi celjskemu gledališču, saj bo — kakor smo izvedeli — tov. Gombač režiral v prihodnji sezoni odprtveno predstavo v celjskem gledališču, in sicer Shakespearovega »Othella«.

B. S.

Mladi pevci iz Štor so nas presenetili

Pred meseci so na nižji gimnaziji v Štorah ustanovili mladinski aktiv, ki je med drugim prevzel nalogo, osnovati mladinski pevski zbor. Zopet je bilo najtežje najti pevovodjo. Čeprav je tov. Uлага že pri »Svobodi« dosti zaposlen, je klonil tudi pred nadobudnimi mladimi pevci in po nekaj preizkušnjah res začel vaditi mladi pevski zbor. To je bila vsekakor težka naloga, vztrajna volja mladink in mladincev pa je poleg poštrevovalnosti pevovodje rodila zadovoljiv uspeh. Pred kratkim se je zbor

predstavil občinstvu v Štorah in žel splošno pohvalo.

Reš so zapeli 19 pesmi, dosti za celovečerni nastop, toda še premalo za poslušalce, ki so bili izredno zadovoljni, ko so zopet začeli iz mladih grl lepo zapete narodne, domoljubne in borbene pesmi.

Prav je, da mladina ve in pove, kako je nastajala narodna pesem in kako borbeno. Tako mladina nam je porok, da bosta tako narodna kot partizanska pesem večno živeli.

Žrtve brčkone niso vedele, kaj so jim pripravili. Stopale so brez odpora in zanimanja z značilno lagersko ravnodušnostjo. Le z njihovih starih živih

Ljudski oder: mladinska igra Srce igračk

Ljudski oder v Celju je letos uprizoril že drugo mladinsko igro. Tokrat so izbrali delo Pavla Golje »Srce igračk«.

»Srce igračk« je vzgojna igra, prežeta s toploto in polna pestrosti v dogajanju. Vzgojna poanta tega dela ostro razlikuje dobro in zlo ter močno podčrtava socialna nasprotja preživelega družbenega reda. Da ne bi porušil pravilnosti in odvzel delu tisto privlačnost, ki otroke razgiblje v domišljiji, je pravilničnega, dobrega in goľufanega kneza postavil v svetlo luč, njegove služabnike in meščane pa v ambient zlobe, škodoželjnosti ter krivičnosti do revnega Andrejčka in njegove matere. Toda zakaj govoriti o vsebini, ki jo bodo otroci itak sami zasledovali, saj je delo vredno, da si ga ogledajo vsi naši otroci — pa tudi odraslim ne bo škodilo.

Igro je režirala Bogdana Vrečkova. V ansambl sodelujočih je pritegnila stalne igralce — Ljudskega odra, poleg njih pa vrsto otrok, ki so deloma že sodelovali, mnogi pa tudi prvič nastopili. Delo z otroci vsekakor ni lahko, vendar je uspela s svojo režijo približati delo otroški duševnosti, s tem da je v igro vnesla dinamičnost.

Med igralci so sodelavci Ljudskega odra dobro rešili svoje vloge. Niso podcenjevali pomena mladinskega dela v primerjavi z drugimi dramskimi teksti, ki jih je Ljudski oder postavil na repertoar. Posebno dobro so igrali knez (Stane Vengust), ravnatelj gledališča (Vernik Cvetko), Spiritus (Jordan Jo-

ško), Andrejčkova mati (Tončka Kramarjeva) in gospa Zabura (Tavčar Mira). Slednja bi morala nekoliko bolj počasi izgovarjati svoj tekst, kar je važno posebno za otroke, prav tako tudi Vernik. Počasni govor in razločnost sta za mladinska dela posebno važna, ker le-ti težje sledijo in se veliko mudijo tudi ob sliki, medtem ko odraslim le zadostuje en pogled na sceno, potem pa pozornost posvetijo igralcem in tekstu. Oba lakajša (Zelinko in Kvas) sta bila v momentih okorna.

Najboljše je vlogo brez dvoma podal zdravnik (Grobelnik Gustav).

Med otroci je bila razlika večja kot med odraslimi. Andrejček (Ivo Umek) in knežnja (Rozman Marjana) sta bila najboljša. Med igračkami pa je bila seveda najpristronejša mala lutka (Frečetovala).

»Srce igračk« je igra, ki lahko odrom povzroči velike težave v pogledu scene. Delo zahteva tri različne scene, za štiri slike. V vsaki sceni mora biti okoli štiri popolnoma drugo. Če bi torej za vsako sliko postavljali čisto posebne scene, bi bilo to drago, za manjše odre vsekakor nedosegljivo, če bi ne bili zadovoljni s povprečnimi provizoriji. V celjskem primeru je sceno izdelal Vlado Smeh. Posrečilo se mu je ustvariti enotno osnovno scensko zgradbo, ki z balkonsko rešitvijo rešuje po troje prizorišč. Scena se je z malimi dekorativnimi spremembami po volji spremenila.

V celoti je igra uspela in izpolnjuje vrsto že itak prereditih otroških predstav v Celju.

Dobra volja pri trboveljskih igralcih

Vroče hrepenenje po glavnem dobitku in načrti, ki jih človek kuje v svojem velikem pričakovanju na srečen izid žrebanja in trenutku, ko »končno« zadene milijon, pa ne ve kam z njim, ker se oamamljen od te »sreče« ne znajde, seveda lahko pritira do komedije, do komičnih, da, celo tragikomičnih situacij — hvaležnih tudi za dramskega pisca. Semiona Juškoviča »Povest o gospodu Sonjkinu« je ena takih veseliger, katere se je lotila igralna družina KUD »Zarja« v Trnovljah in jo prvič uprizorila v nedeljo, dne 19. t. m. Giede na to, da odziv pri raznih loterijah, športnih stavah in denarnih nagradah še ni izumrl, je ta igra še vedno »aktu-

alna«. Vprašanje pa je, ali gre pri tej veseligrri res le za veselo igro, ali pa ne morda za komedijo, da, celo tragikomijo.

Uradniček Sonjkin, ki ždi in gara nekeje na vznožju družbene lestvice, upa, da se bo z glavnim dobikom avtomatično in v trenutku povzpela na njen vrh. Toda, ko milijonček zadene, se spričo nenadne »sreče« ne znajde. Medtem ko se njegova družina in krog njegovih sorodnikov in prijateljev pripravljajo, da bi načeli težko pričakovani, prepotrebni milijonček, Sonjkin na prav golgoljevski način obnemore.

Režija je po glavnem igralcu Sonjkinu v začetku nakazala, da se je odločila za drugo, toda takoj je s prehrupno igro in pretiranostjo v glasu in kretnji popustila v prid cenene burke. Verjetno bi uprizoritev izpadla boljše, ko bi režiser, ki je bil hkrati glavni igralec, prepustil vlogo kakemu drugemu članu igralne družine. Sicer pa so nastopajoči pokazali razmeroma zadostno igralsko sposobnost.

Če so že besedilo naklonili več skrbi, pa je bilo odločno premalo skrbi posvečene opremi in kostumom ter maski.

Hvalevredno pa je, da je družina zahtevala ocenjevalno komisijo tukajšnjega ljudskoprosvetnega foruma, kar kaže na iskreno ukaželjnost, le-ta pa obet na boljše. G. G.

obrazov je vpil glad. Zdaj pa zdaj se je kateri opotekel, ali zaletel, kakor ga je »gorila« brcnil ali sunil v hrbet.

Zdaj pa... Morda je bila telesna izčrpanost, duševna pobitost, morda posledica udarcev, morda strah pred smrtjo: dva sta pred vislicami klecnila.

— Los, los, svinje podelane! Vstani pes! — je rjul »gorila«, ko gorila v pragozdu, da je pretresalo smrtno tišino v vrstah tisočernih jetnikov v zboru. Zdaj ju je besno pograbil za vrat vsakega z eno roko. Kakor peresci sta zabingljala v zraku. Potem je temu v desnici in zopet onemu v levi vtaknil glavo v zanko. Pograbil je še tretjega in ga z divjo naslodo zadrgnil. Zdelo se mi je, da mu je to pot stekel čez grdo, razbrzdano lice zadovoljiv nasmehek.

Zgrozil sem se. Živci so mi bili napeti ko struna. Na čelu sem čutil hladno roso. To naj bo človek? Človek

preračunane zlobne krvoločnosti je zmoglo le bitje z razumom — homo sapiens.

Gorila je fanatično ljubil führerja in rajh. Zanju je ubil že dosti ljudi, pa še premalo, zakaj, organiziral je ekipo za odstranjevanje neeksplozivnih bomb in se ji postavil na čelo. Za to opravilo so bili najbolj priročni jetniki v taborišču. In res se je brigada vsakokrat vračala zdesetkovana. Nekoč se je vrnilo nekaj ljudi brez komandoführerja — gorile.

Po svoji navadi je rjovel in pretepal — je pripovedoval eden izmed preživelih. — Ko je zamahnil po jetniku, ki ni bil kos bombi, je le-ta eksplozivirala. Na kose je razneslo njegovo zadnjo žrtev in njega. Pobirali smo morali raztresene kose. Po debelem prstanu sem spoznal njegovo roko, ki mi je z njim izbila oko. Vrgel sem jo med ruševine, da jo iztaknejo psi.

Beleške iz Avstrije

Štirje v džipu jemljejo slovo

Ne vem, če je bilo kdaj drugače, toda okupacijo Avstrije in življenje njene glavnega mesta pod okupacijo štiri sem si drugače predstavljaj. Po resoluciji sem spet žive ruske vojske videl v Dunajskem Novem mestu. Mlad fantje so igrali žogo ob železnici in radovedno kot otroci prihiteli na nasip, ko je peljal naš vlak mimo. Tudi na Dunaju imajo nekaj kasarn. Izgleda da Rusi zelo skrbijo za svoj ugled. Med temi fanti so bili večinoma mladi, razšeni Ukrajinci in Belorusi. Oficirji, ki sem jih videl v tramvajih, znajo gladko nemško in so zelo uslužni. — Ne sedijo dokler ne sedijo vsi starejši in ženske.

Na Ringu imajo Rusi svojo palačo. Na strehi je velika petorokraka zvezda, na fasadah visijo ruske zastave. Pred zgradbo so uredili razstano okna, kjer kažejo življenje v Sovjetski zvezi. Zanimivo, večina slik je iz ruskih gledališč, predvsem ruskega baleta.

Angleških, ameriških in francoskih vojakov nisem videl, le oficirje. Njihove kasarne morajo biti bolj skrite, pa tudi toliko vojaštva nimajo v Avstriji kot Rusi. V barjih in zabaviščih Rusov ni. Oficirji gredo le v kavarne, toda kdor hoče videti ruske vojske, mora v Prater. Tam jih je vedno polno.

O ruskih vojaki se Avstriji ne izražajo slabo. Nekdo mi je dejal, da so mu Rusi veliko bolj všeč, ker so manj naduti, bolj naravnost in — kar je verjetno najpomembnejše — ne smejo veliko iz kasarn.

Štirje visoki komisarji imajo svojo veliko palačo na Ringu. Svojčas so imeli baje v rokah veliko več zgradb. Zdaj pa se je okupacija Avstrije blizala h koncu, zato so si obdržali le nekaj poslopj.

Kdor ni bil v Avstriji, si predstavlja, da po cestah neprestano švigajo džipi s štirimi predstavniki štirih okupacijskih oblasti. Toda to je že zdavnaj mimo. Te vojaške patrulje so tako redke, da sem jih v treh dneh le enkrat videl. Takrat so bili dežurni Amerikanci, zato so se vozili v beli ameriški limuzini. Tisti, ki je dežurni je pri krmilu, ostali so spremljevalci. Vedno se vozijo v drugih avtomobilih. Če so na vrsti Rusi, se vozijo v elegantnem črnem »Zisu«.

Teden pred osamosvojitvijo Avstrije je bilo na Dunaju že vse na nogah. Vsi hoteli so bili napolnjeni. Novinarji, poročevalci, fotoreporterji in spremljevalci so zasedli vse sobe. Na Dunaju so se razgovarjali štirje ambasadorji. Avstrijci so bili različnih mišljenj. Eni so optimistično napovedovali uspeh, drugi pa obetali, da bo spet slišati ruski »njeto«. Na vojske in oficirje so Dunajčani že gledali kot na gosta, ki se je spravil pripravljati popotno prtljago. Prevozniki »Novak« je imel tiste dni že dosti dela. Družine oficirjev in uradnikov, zlasti ruskih, so se že poslovljale od Dunaja.

Bil sem v Schönbrunu ravno v nedeljo. Dopoldne so že belili hodnike, popoldne pa so prenehali in spet spustili turiste, da so si lahko ogledovali

razkošje nekdanjega dvora. Takrat je bilo namreč že znano, da bodo zunanji ministri podpisali pogodbo v tem gradu, pozneje pa so si premislili in se odločili za Bellwedere. Priprave v letnem dvorcu so bile torej odveč.

Razporeženje Dunajčanov je bilo že precej slovesno. Pogovori so se seveda sukali okoli predstoječih dogodkov. Konsumi pod rusko upravo so bili polni ljudi. Tam je bilo vse ceneje in kdo ve, če bo poslej še razlika med temi in privatnimi trgovinami? Zagnali so se tudi prijatelji vojaških sukenj in kovali načrte za prihodnost v bodoči avstrijski vojski.

Danes se čudim, zakaj so doživeli štirje zunanji ministri na balkonu Bellwedere tak aplavz, ko so podpisali pogodbo. Sam nisem nikjer slišal, da bi bili Avstrijci kdo ve kako presenečeni in osrečeni. Vsi so govorili, da je bil že zadnji čas in da državna pogodba ne bo podarjena stvar, temveč dolžnost tistih, ki so jo podpisali. Verjetno okupacijske vojske ne bodo ob odhodu imele takih obrazov, kot ga ima prijazen stric, ki prinese svojim nečakom kup igrač. Štirih v džipu na Dunaju ni več, kmalu pa bodo odkorakali iz kasarn fantje prostih ruskih polj, Galije, Texasa in Britanije, vanje pa bodo »primarširali« avstrijski planinski lovci. Bodo ti močje z planinko na kapah res samo branili nevtralnost Av-

strije. Štirje visoki komisarji imajo svojo veliko palačo na Ringu. Svojčas so imeli baje v rokah veliko več zgradb. Zdaj pa se je okupacija Avstrije blizala h koncu, zato so si obdržali le nekaj poslopj.

Kdor ni bil v Avstriji, si predstavlja, da po cestah neprestano švigajo džipi s štirimi predstavniki štirih okupacijskih oblasti. Toda to je že zdavnaj mimo. Te vojaške patrulje so tako redke, da sem jih v treh dneh le enkrat videl. Takrat so bili dežurni Amerikanci, zato so se vozili v beli ameriški limuzini. Tisti, ki je dežurni je pri krmilu, ostali so spremljevalci. Vedno se vozijo v drugih avtomobilih. Če so na vrsti Rusi, se vozijo v elegantnem črnem »Zisu«.

Teden pred osamosvojitvijo Avstrije je bilo na Dunaju že vse na nogah. Vsi hoteli so bili napolnjeni. Novinarji, poročevalci, fotoreporterji in spremljevalci so zasedli vse sobe. Na Dunaju so se razgovarjali štirje ambasadorji. Avstrijci so bili različnih mišljenj. Eni so optimistično napovedovali uspeh, drugi pa obetali, da bo spet slišati ruski »njeto«. Na vojske in oficirje so Dunajčani že gledali kot na gosta, ki se je spravil pripravljati popotno prtljago. Prevozniki »Novak« je imel tiste dni že dosti dela. Družine oficirjev in uradnikov, zlasti ruskih, so se že poslovljale od Dunaja.

Bil sem v Schönbrunu ravno v nedeljo. Dopoldne so že belili hodnike, popoldne pa so prenehali in spet spustili turiste, da so si lahko ogledovali

razkošje nekdanjega dvora. Takrat je bilo namreč že znano, da bodo zunanji ministri podpisali pogodbo v tem gradu, pozneje pa so si premislili in se odločili za Bellwedere. Priprave v letnem dvorcu so bile torej odveč.

Razporeženje Dunajčanov je bilo že precej slovesno. Pogovori so se seveda sukali okoli predstoječih dogodkov. Konsumi pod rusko upravo so bili polni ljudi. Tam je bilo vse ceneje in kdo ve, če bo poslej še razlika med temi in privatnimi trgovinami? Zagnali so se tudi prijatelji vojaških sukenj in kovali načrte za prihodnost v bodoči avstrijski vojski.

Danes se čudim, zakaj so doživeli štirje zunanji ministri na balkonu Bellwedere tak aplavz, ko so podpisali pogodbo. Sam nisem nikjer slišal, da bi bili Avstrijci kdo ve kako presenečeni in osrečeni. Vsi so govorili, da je bil že zadnji čas in da državna pogodba ne bo podarjena stvar, temveč dolžnost tistih, ki so jo podpisali. Verjetno okupacijske vojske ne bodo ob odhodu imele takih obrazov, kot ga ima prijazen stric, ki prinese svojim nečakom kup igrač. Štirih v džipu na Dunaju ni več, kmalu pa bodo odkorakali iz kasarn fantje prostih ruskih polj, Galije, Texasa in Britanije, vanje pa bodo »primarširali« avstrijski planinski lovci. Bodo ti močje z planinko na kapah res samo branili nevtralnost Av-

strije. Štirje visoki komisarji imajo svojo veliko palačo na Ringu. Svojčas so imeli baje v rokah veliko več zgradb. Zdaj pa se je okupacija Avstrije blizala h koncu, zato so si obdržali le nekaj poslopj.

Kdor ni bil v Avstriji, si predstavlja, da po cestah neprestano švigajo džipi s štirimi predstavniki štirih okupacijskih oblasti. Toda to je že zdavnaj mimo. Te vojaške patrulje so tako redke, da sem jih v treh dneh le enkrat videl. Takrat so bili dežurni Amerikanci, zato so se vozili v beli ameriški limuzini. Tisti, ki je dežurni je pri krmilu, ostali so spremljevalci. Vedno se vozijo v drugih avtomobilih. Če so na vrsti Rusi, se vozijo v elegantnem črnem »Zisu«.

Teden pred osamosvojitvijo Avstrije je bilo na Dunaju že vse na nogah. Vsi hoteli so bili napolnjeni. Novinarji, poročevalci, fotoreporterji in spremljevalci so zasedli vse sobe. Na Dunaju so se razgovarjali štirje ambasadorji. Avstrijci so bili različnih mišljenj. Eni so optimistično napovedovali uspeh, drugi pa obetali, da bo spet slišati ruski »njeto«. Na vojske in oficirje so Dunajčani že gledali kot na gosta, ki se je spravil pripravljati popotno prtljago. Prevozniki »Novak« je imel tiste dni že dosti dela. Družine oficirjev in uradnikov, zlasti ruskih, so se že poslovljale od Dunaja.

Bil sem v Schönbrunu ravno v nedeljo. Dopoldne so že belili hodnike, popoldne pa so prenehali in spet spustili turiste, da so si lahko ogledovali

razkošje nekdanjega dvora. Takrat je bilo namreč že znano, da bodo zunanji ministri podpisali pogodbo v tem gradu, pozneje pa so si premislili in se odločili za Bellwedere. Priprave v letnem dvorcu so bile torej odveč.

Razporeženje Dunajčanov je bilo že precej slovesno. Pogovori so se seveda sukali okoli predstoječih dogodkov. Konsumi pod rusko upravo so bili polni ljudi. Tam je bilo vse ceneje in kdo ve, če bo poslej še razlika med temi in privatnimi trgovinami? Zagnali so se tudi prijatelji vojaških sukenj in kovali načrte za prihodnost v bodoči avstrijski vojski.

Danes se čudim, zakaj so doživeli štirje zunanji ministri na balkonu Bellwedere tak aplavz, ko so podpisali pogodbo. Sam nisem nikjer slišal, da bi bili Avstrijci kdo ve kako presenečeni in osrečeni. Vsi so govorili, da je bil že zadnji čas in da državna pogodba ne bo podarjena stvar, temveč dolžnost tistih, ki so jo podpisali. Verjetno okupacijske vojske ne bodo ob odhodu imele takih obrazov, kot ga ima prijazen stric, ki prinese svojim nečakom kup igrač. Štirih v džipu na Dunaju ni več, kmalu pa bodo odkorakali iz kasarn fantje prostih ruskih polj, Galije, Texasa in Britanije, vanje pa bodo »primarširali« avstrijski planinski lovci. Bodo ti močje z planinko na kapah res samo branili nevtralnost Av-

strije. Štirje visoki komisarji imajo svojo veliko palačo na Ringu. Svojčas so imeli baje v rokah veliko več zgradb. Zdaj pa se je okupacija Avstrije blizala h koncu, zato so si obdržali le nekaj poslopj.

Celjske brodice

ČESNJE

Nekje je dežela, kjer češnje zorijo, ko tukaj pri nas šele komaj cveto. Tam njihove cene pri tleh se držijo, za kilo je dati »kovača« lahko.

Ko češnje, pa v štajerske kraje prispejo, njih vrednost se kvišku vzvrtinči na mah, na štiri in več se »kovačev« povzpnejo, pred njimi potrošnika sram je in strah.

Le kje je dežela, kjer češnje zorijo? Gotovo je daleč od kraju sveta, od koder čez ocean širni hitijo, da naš se potrošnik ob njih nasmehlja.

Ne! Naša je zemlja te češnje rodila, da dobrim Slovencem življenje sladé. Trgovska jih mreža je le posolila in zdaj se gospenice z njimi masté.

MODERNE »MRTVE DUŠE«

Nekoč je Čičkov v Rusiji blodil in »mrtvih duš« poceni si nabral. Ta vzgled si Šostančan je izposodil in rajne v plačni spisek vpisoval, da je namesto njih po plačo hodil, iz »mrtvih duš« si kapital koval.

MOTORIZIRANI CT

Celjski tednik se modernizira, nova tehnika mu tuja ni, k jubileju se motorizira in čestitamo mu k temu vsi.

Hitro bo lahko na licu mesta, vsem senzacijam bo sproti kos, polna ga odslej bo vsaka cesta, ko v reči bo naše vtikal nos.

S strahom bodo mnogi špekulanti vohali njegov bencinski plin. Maršikoga bo kar inflanti Tednik vrgel v javne sodbe mlín.

Zadovoljni bodo poštnjaki, ki se trudijo za blagor naš, ker z motorja bo ob uri vsaki metal ostro luč v prevaro, laž.

Ko pa spet bo jubilej obhajal, helikopter naj tedaj dobi, da ne bo za časom zaostajal, ki se venomer naprej vrti!

Sprejmemo

več absolventov Elektrotehniške delovodske šole za strokalničarsko in rajonsko službo.

ELEKTRO-CELJE
CELJE

Priredil:
Jurček Krašovec
Ilustriral:
Tonček Skok

ZANIMIVOSTI

SE VEDNO TRGOVINA Z BELIMI SUŽNJAMI...

Dvajseto stoletje še vedno pozna trgovino z belimi sužnjami. Nedavni dogodek to potrjuje. Toda kje? Morda v Afriki, na Daljnem Vzhodu? Ne! — Čudili se boste. V eni izmed najbolj civiliziranih dežel — v Angliji.

V Birminghamu v Angliji so nedavno zaprli člane tajne organizacije, ki se je bavila s prodajo belih sužnj, ki je prodala nekaj mladih Angležinj, ki niso bile stare niti 16 let. Dekleta so prodajali na Skotsko, posebno radi pa so jih prodajali črnecem, ki so želeli bele žene, toda so jih zelo težko dobili. Dekleta so prodajali kot žene za 50 funtov, ki so se s kupci potem legalno poročili.

HUD STRAH PRED ZDRAVNIKOM

Farmer Wilkens iz Južne Afrike je imel hude težave s kurjim očesom. Toda k zdravniku ni hotel iti, ker se ga je bal. Sploh ni nikoli šel k zdravniku. Ker pa mu je kurje oko vedno bolj grenilo življenje, se je Wilkens odločil in sam izvedel svojevrstno operacijo. Enostavno je vzel samokres in ustrelil v kurje oko. Tako se je rešil kurjega očesa in — prsta na nogi.

ALI ISTE

1. kje žive največji ljudje na svetu?

2. za dežele, kjer raste vse, »od gosje pečenke do gosposke obleke« na drevesu?

3. kako so ameriške banke zavarovane pred vlomilci?

1. Največji ljudje na svetu žive v Ruandi v Afriki, na južni strani vulkanov Virunge. To so živino-rejci Vatusi, visoko kultivirani potomci faraonov. Srednje velik Vatus meri 190 cm, nekateri pa celo 250 cm. Zato ni čudno, da zelo dobro skačejo in da so dosegli v skoku v višino že več svetovnih rekordov.

2. To so skandinavske dežele, kjer vse to kar smo prejšnje čase izdelovali iz volne, kamenja, železa, kaolina, stekla, izdelujejo danes iz lesnih derivatov. To so telefonske slušalke, steklo za naočnike, sestavni deli letal, karoserije avtomobilov, ustniki za pipe ali prav tanke niti, finejše kakor naravna svila, zobata kolosa, cevi, gradbene plošče. Na Finskem n. pr. zmorejo sestaviti popolno žensko garderobo iz lesenih oblek, čevljev, nogavic, spodnjega perila, povrhu pa še pomladni klobuček, iz lesne slame pa ročno torbico z glavnikom, ustnim črtalom in dozo za puder. Njihove kemične tovarne pa danes izdelujejo iz lesa tudi vinsko žganje, pečlni prašek, sladkor...

3. Mnoge ameriške banke imajo stene, vrata, predale in celo same predmete v njihovih tresorjih zvezane z najrazličnejšimi signalnimi napravami in zvonci naravnost s policijo. Tako se je nekje zgodilo, da je bila policija že po dveh minutah na kraju vloma. Vlomilci so jo sami poklicali...

Kupeem so preskrbeli tudi ljubice. Za 25 funtov so preskrbeli »metrese«, jih po nekem azijskem obredu poročili s kupci, nato pa so ta dekleta po prvi »poročni noči« izgubila in se spet »poročila« drugje.

»TAJNA KOMISIJA« V HUDICEVEM GRABNU

Zadnja številka našega lista nas je presenetila z novico, da bodo v nedeljo odprli Hudičev graben. Vitka, brhka in lahkonoga Hedi povabi svojega Lipeta in prijateljico Berto, da bi si šli ogledat to planinsko čudo. Tričlanska komisija se takoj po kosilu odpravi na pot. Z avtobusom do Polu, nato mimo Apnenika in pečovniškega rudnika. Dve sveže našminkani markaciji pokazeta vhod. Med šumom žuborečega potoka si razdelijo vloge. Hedi bo štela kline, Berta s svojimi devetdesetimi kilogrami bo preizkušala brvi. Lipe je predstavniki rešilne ekipe. Komaj napravijo nekaj korakov, že nastopi službo Berta. Previdno leze čez brv iz dveh okroglih brun in zakriči: »Zmaga!« Prijeten hlad pospešuje hojo. »Hedi naprej, tvoji klini so tu!« Pleza in šteje do 8. Ob novi debeli pleteni žici leze družba za njo. Nekaj naravnih stopnic, obližanih skal jih zopet pripelje do žice in 28 klinov. Med ogromnimi visečimi skalami na obeh straneh drvečega potoka posije sonce. Po skalnatih stopnicah pridejo do stene, ki zapira sotesko. Na mladem hrastu zažvrgli kos. Heda šteje do 34. Po brvi z žičnato ograjo stopijo na velik ležek bukov panj — naravne lesene stopnice. Skalnat steno, ki jim komaj vidi do vrha spremlja romantično sotesko. Lisičji rep in zlatice preraščajo divjo zelenjad. Berta pretzkuša zadnjo brv. Malo manjka, da se ne znajde v potoku. »Malo bi pa le lahko obtesali te hlode«, zamrmra in opazuje ostala plezalca. Petintrideset minut nepopisne romantike v celjskem Vintgarju navduši izletnike »tajne« komisije. Planinskemu društvu pozdrav in zahvalo za prelep užitek.

PRODAMO dve stari pisarniški

omari, eno okroglo mizo ter tri fotelje, tapcirane.

ZLATARNA
CELJE

Oglejte si Pariz, Lussanno, Milano, Benetke in Trst. Prijetno in udobno potovanje v mesecu septembru.

Sprejemamo prijave za večdnevne izlete s turistično ladjo iz Pirana v Benetke na povratku s krožno vožnjo po Tržaškem zalivu.

Poslužajte se naših uslug, postreženi boste solidno, poceni in hitro!
PUTNIK - SLOVENIJA
CELJE

— 87 —

Herman ni razkril svojih načrtov kralju Ludviku. Zamislil se je, ko da globoko premišluje, kaj naj svetuje visokemu prijatelju. Naposled pa, ko da mu je misel nenadoma šinila v glavo, dejal:

»Visočanstvo! Poljski prestol je sicer brez moškega nasledstva, toda princesa Ana je

— 88 —

Herman je tedaj namignil pažu, ki je poklical v dvorano Viljema.

»Med boji na Pruskem smo obiskali poljski dvor. Moj nečak Viljem, sin vašega pokojnega prijatelja Ulrika, bi bil izredno počaščen in vesel, če bi mu vaše visočanstvo izkazalo to čast, — je odločno in vendar opre-

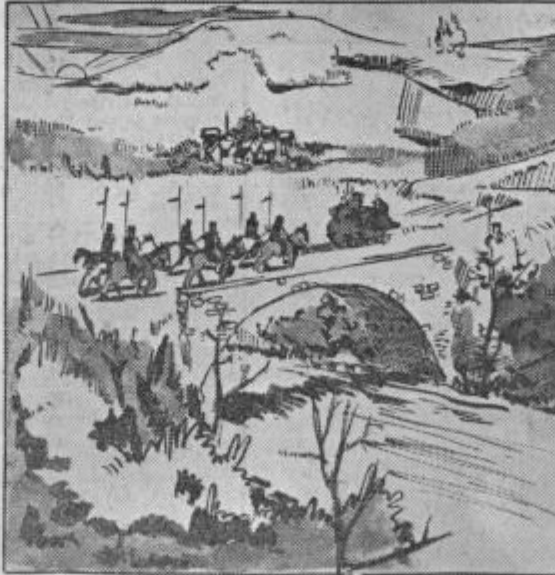
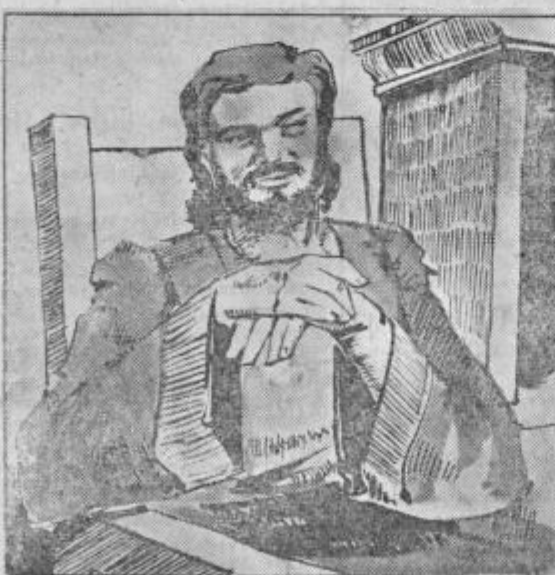
— 89 —

Hermanova diplomacija je povsod uspevala. Bil si je svest, da bi mu brat Ulrik ne očitil, češ, da je za njegovega sina storil premalo.

Spet je čez Donavo proti severu šlo sijajno spremstvo. Ogrsko-hrvatski kralj Ludvik, Herman celjski in Viljem so sredi odličnih

— 90 —

Viljem je ostal na Poljskem, Herman pa se je vračal kot spremljevalec starega kralja Ludvika nazaj na jug. Vračal se je utrujen, toda v zavesti, da je njegovo delo na krmilu celjskega rodu rodilo obilo sadov. Ko se je vrnil v Celje, ni več prevzemal vajeti iz rok svojega sina, Hermana II, katere mu je v od-

vendar pravi naslednik. Če bodo poljski plemiči našli zanjto moža, visokega rodu, a kraljevih sinov trenutno ne manjka, si bodo lahko zagotovili preko mlade kraljice svoj vpliv na dvoru. Če pa se vam, o kralj, posreči poročiti svojo varovanko Ano s plemičem nižjega stanu, potem ne bo imela več pravice do prestola?»

»Misel je sijajna«, je vzkliknil Ludvik: »Toda, ali imate tudi predlog?«

zno pristavil Herman in koj nato: »Seveda je to samo en predlog, izbira pa je še velika, na primer srbski princ...«

»Dovolj, všeč mi je prvi predlog, je dejal Ludvik, Viljema bomo poročili s princeso Ano. Prepričan sem, da je vreden svojega očeta in vaše stričevske vzgoje. Zato ga bom postavil za svojega namestnika na Poljskem, čim bo spoznal tamošnje razmere.«

Ludvik in Herman sta si segla v roke.

mož jahali na poljski dvor. Na Poljskem so ostali dlje časa. Viljem je s svojo srčnostjo navdušil poljsko plemstvo, posebno pa princezo Ano, medtem ko sta Ludvik in Herman na tihem že prevzemala oblast v korist ogrsko-hrvaške krone.

Končno je napočil čas, ko je bil Viljem drugi iz celjskega rodu, ki je segel po kronani roki. Zelo mlad je prevzel kraljevo nasledstvo na Poljskem.

sotnosti prepuščal. Prvi sin Ivan je že pred tem zelo mlad umrl in s tem prepustil celjski gosposki bogato dedščino kot mož Marjete Pfanenberške. Njegov sin Herman II. se je poročil z Ano Šaunenberško, hčerko bogatega rodu. Ko se je stari Herman I. vrnil domov, je našel v gradu že drugega vnuka, Hermana III, mlajšega brata Friderika II.

Herman II. je zdaj že popolnoma samostojno vodil celjsko politiko in posest.

